

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1847

Vragen van het lid **Futselaar** (SP) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de uitnodiging van de UvA over de start van de selectie voor de opleiding psychologie, de studieweek en de toetsdag* (ingezonden 4 februari 2021).

Antwoord van Minister **Van Engelshoven** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 26 februari 2021).

Vraag 1

Vindt u het redelijk dat de Universiteit van Amsterdam aan eindexamenleerlingen vraagt om 24 uur aan studielast in een week te doen voor hun selectietoets naast hun reguliere schoolwerk en voorbereiding op hun eindexamens? Kunt u dit toelichten?¹

Antwoord 1

Bij de selectie voor numerus fixusopleidingen wordt door de instellingen zo goed mogelijk geprobeerd om de juiste student op de juiste plek te krijgen. Instellingen kiezen daarbij methoden die het beste bij de opleiding passen en zo goed mogelijk wetenschappelijk onderbouwd zijn. Het is daarbij aan de instellingen om een balans te vinden tussen het minimaliseren van de voorbereidingstijd en het maximaliseren van de inschatting van geschiktheid van de student.

De UvA heeft bij de opleiding psychologie gekozen voor de wetenschappelijk onderbouwde methode proefstuderen (*curriculum sample*). Tijdens het proefstuderen bestuderen de deelnemers een representatief onderdeel van het curriculum. Een toets meet vervolgens hoe goed de deelnemers daarin geslaagd zijn. Onderzoek^{2 3} heeft aangetoond dat proefstuderen als selectiemethode een goede voorspeller is van studiesucces en één van de meest valide manieren van selectie.

De UvA heeft in een schriftelijke reactie aangegeven dat een lange periode tussen de beschikbaarstelling van het studiemateriaal en de toets een onevenredig voordeel kan opleveren voor deelnemers die de mogelijkheid

¹ bijlage onderhands meegezonden

² Visser, K., van der Maas, H., Engels-Freeke, M. & Vorst, H. (2012). Het effect op studiesucces van decentrale selectie middels proefstuderen aan de poort. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 30, 161–173.

³ Niessen, A. S. M. (2018). *New rules, new tools: Predicting academic achievement in college admissions*. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen

hebben om meer tijd vrij te maken voor de voorbereiding. Door de selectie voor het studiejaar 2021/2022 op twee momenten aan te bieden, wil de UvA deelnemers tegemoet komen die bij het eerste selectiemoment tegen tijdgebrek aanlopen.

Vraag 2

Op welke andere universiteiten en hogescholen, naast de UvA en de Universiteit van Utrecht worden dit soort onredelijke eisen gevraagd van aankomend studenten?⁴ Bent u bereid hiervan een inventarisatie te doen?

Antwoord 2

De voorbereidingstijd voor de selectieprocedures van andere numerus fixusopleidingen loopt uiteen, afhankelijk van de opleiding en de selectiemethode. De VSNU geeft op basis van een uitvraag onder universiteiten aan dat de totale voorbereidingstijd voor selecties tussen de 0 en 30 uur ligt, waarvan het merendeel tussen de 4 en 8 uur. Dat de voorbereidingstijd verschilt komt doordat er per opleiding een afweging wordt gemaakt.

Vraag 3

In hoeverre speelt de coronacrisis een rol bij deze strenge selectie-eisen? Zijn de selectie-eisen bij de opleidingen die deze belachelijke eisen stellen strenger geworden?

Antwoord 3

De UvA geeft aan dat de selectie voor de betreffende opleiding niet is aangepast als gevolg van de coronacrisis. Volgens de VSNU is het bij andere opleidingen mogelijk dat de selectie is aangepast van fysieke naar digitale onderdelen. Deze aanpassing verandert veelal niets aan de tijdsinvestering die van deelnemer wordt gevraagd.

Vraag 4

Deelt u de mening dat dit bij veel aankomend studenten mogelijk kan leiden tot zelfselectie, omdat zij de tijd niet kunnen vrijmaken om aan deze studielast te kunnen voldoen?

Antwoord 4

Selectie is soms nodig, maar het is van belang om oog te hebben voor de neveneffecten die bepaalde selectiemethoden kunnen hebben. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan het zo veel mogelijk beperken en ondervangen van het mechanisme van bewuste of onbewuste zelfselectie door (bepaalde groepen) studenten, waarmee ze zichzelf op voorhand uitsluiten van deelname aan een studie.

Dat de studielast voor een selectieprocedure kan leiden tot zelfselectie is niet uit te sluiten. Om beter zicht te krijgen op zelfselectie, voert de Inspectie van het Onderwijs hier momenteel een onderzoek naar uit. Dit onderzoek is opgezet naar aanleiding van de motie Van den Hul⁵. De Inspectie onderzoekt welke overwegingen een rol spelen in de keuze van jongeren om af te zien van een studie in het hoger onderwijs, terwijl zij wel over de daarvoor benodigde kwalificaties beschikken. De resultaten van het onderzoek worden vóór de zomer naar de Tweede Kamer verstuurd.

Vraag 5

Bent u bereid na te gaan welke gevolgen deze strenge selectie-eisen hebben voor eindexamenleerlingen en eventueel in overleg met de instellingen een einde te maken aan deze strenge selectie-eisen?

Antwoord 5

Zie mijn antwoord op vraag 4.

⁴ Bijlage onderhands meegezonden

⁵ Kamerstuk 31 288, nr. 705